

Tabel 1
Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Financiële marktdeelnemer: Credit Linked Beheer B.V.									
Samenvatting Credit Linked Beheer B.V. (LEI 894500XIDJKEOFXB3M68), hierna CLB, neemt de belangrijkste ongunstige effecten van haar beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking. Deze verklaring is de geconsolideerde verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren van CLB. De cijfers in deze verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren hebben betrekking op de referentieperiode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024. De Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) schrijft voor dat wanneer de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking worden genomen, een verklaring over het "due diligence" beleid met betrekking tot die effecten beschikbaar wordt gesteld door CLB, rekening houdend met de relatief beperkte omvang en aard en de schaal van de activiteiten en het soort financiële product dat beschikbaar wordt gesteld. De hierin opgenomen duurzaamheidsfactoren betreffen ecologische (milieu), sociale en werkgelegenheidszaken, eerbiediging van mensenrechten, mogelijke (schijn van) belangenverstrengeling, bestrijding van corruptie en van omkoping, etc. CLB staat onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en beschikt over een vergunning voor het beheren van beleggingsinstellingen op grond van art. 2:65, eerste lid sub a van de Wet op het financieel toezicht (Wft). CLB investeert via de door haar beheerde beleggingsinstellingen direct in Nederlands vastgoed. Het betreft woningportefeuilles. Per eind 2024 beheert CLB de volgende beleggingsinstellingen: <table><tr><td>Huurwoningen Nederland Fonds</td><td>Groenwoningen Fonds</td></tr><tr><td>Huurwoningen Nederland Fonds II</td><td>Ecowoningen Fonds</td></tr><tr><td>Huurwoningen Nederland Fonds III</td><td>NOVA Woningfonds</td></tr><tr><td>Duurzaamwoningen Fonds</td><td>CLB Woningfonds (vanaf 28 januari 2025)</td></tr></table> CLB neemt de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren mee in haar beleid. CLB bouwt aan een duurzame toekomst voor Nederland door het structureren en beheren van woningfondsen. Deze fondsen investeren direct in duurzaam vastgoed en zijn gericht op het bereikbaar maken van toekomstbestendige huisvestingsoplossingen voor heel Nederland. Vanuit haar missie voegt CLB waarde toe door te investeren in vastgoed dat bijdraagt aan de duurzaamheidsdoelstellingen van Nederland, het welzijn van de huurders en stabiele rendementen voor de beleggers. De strategie en benadering zijn 'near institutional': CLB streeft naar een rustig rendement met zo min mogelijk verrassingen. CLB en de door haar beheerde fondsen richten zich op duurzame huurwoningen met een energielabel A of beter, met name bedoeld voor het midden- en hoog-segment. Daar is veel vraag naar. Daarbij richt CLB zich ook op woningen voor mensen in essentiële beroepen. Denk aan leraren en verpleegkundigen. Zo maakt CLB maatschappelijke impact én waarborgt zij stabiele rendementen voor de beleggers. CLB investeert via de beleggingsinstellingen die zij beheert in een jonge, duurzame en energiezuinige woningportefeuille van hoge kwaliteit in het midden- en hoge huur segment. Zo zijn de woningen veelal gas-loos en voldoen de woningen aan de duurzaamheidseisen voor een energielabel A, en het grootste deel zelfs aan de eisen voor een energielabel A+++ . Daarnaast is ook een aanzienlijk deel van de woningprojecten groen verklaard. Per eind 2024 was 62% van de woningbeleggingen groenverklaard. De mogelijkheid tot het verkrijgen van een groenverklaring maakt onderdeel uit van de doelstelling van de beleggingsinstellingen met uitzondering van het NOVA Woningfonds. Hierbij verschilt de ambitie per fonds van 40% bij Huurwoningen Nederland Fonds oplopend tot 80% - 100% aan groenverklaarde projecten bij Ecowoningen Fonds en Groenwoningen Fonds. Vanaf 2027 wordt de Regeling Groenprojecten gewijzigd waardoor er vanaf 2027 geen nieuwe groenverklaringen meer door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) worden afgegeven. De verwachting is dat banken dan met alternatieven komen om duurzame projecten te stimuleren door deze tegen een lagere rente te financieren. De groenverklaringen op basis van de ministeriële regeling groenprojecten 2016 en 2022 bevat regels inzake de aanwijzing van en verklaring voor in Nederland gelegen projecten welke in het belang zijn van de bescherming van het milieu, waaronder natuur en bos. Investeringen in vastgoed hebben uiteraard ook negatieve effecten op duurzaamheid. De beheerder houdt hier rekening mee bij de acquisitie en selectie van projecten. Zo betreft het alleen nieuwbouw woningen in Nederland met een gemiddeld bouwjaar van 2021 waardoor strenge eisen aan overstroming bij regenbuien, hittestress worden meegenomen conform de normen van het vigerende Bouwbesluit (of Besluit Bouwwerken Leefomgeving). Gemeenten kunnen ook aanvullende eisen stellen ten aanzien van duurzaamheid. Het Bouwbesluit bevat voorschriften met betrekking tot veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en milieu. Material met een hoog (gezondheids)risico zijn daarin ook gereguleerd. Zo is het bijvoorbeeld verboden asbest toe te passen. Een deel van de woningen heeft bovendien een groenverklaring waarmee aangetoond is dat de bouw aanzienlijk duurzamer is dan het vigerende bouwbesluit. Het percentage dat groenverklaard is varieert per fonds. Bij het acquireren van projecten wordt rekening gehouden met de mogelijkheid tot het verkrijgen van een groenverklaring. In de periodieke rapportages van de fondsen zal hierover verantwoording worden afgelegd in de voorgeschreven templates vanuit de regelgeving. CLB investeert via de door haar beheerde beleggingsinstellingen inclusief werkmaatschappijen direct in woningprojecten. Voor de ondernemingen die betrokken zijn bij de ontwikkeling, bouw en exploitatie van de woningen hanteert CLB een due diligence beleid om risico's op het gebied van integriteit zoals corruptie, belangenverstrengeling en mensenrechtencontroverses zoveel mogelijk te voorkomen. Naast de ecologische risico's maken ook deze risico's onderdeel uit van het risicoframework dat CLB hanteert om deze risico's te beheersen en te monitoren. Bovendien voert CLB minimaal jaarlijks een systematische integriteits risico analyse (SIRA) uit. Deze verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren bevat: - Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren volgens de voorgeschreven tabellen - Andere indicatoren voor de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren - Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren - Engagementbeleid - Verwijzingen naar internationale normen - Historische vergelijking		Huurwoningen Nederland Fonds	Groenwoningen Fonds	Huurwoningen Nederland Fonds II	Ecowoningen Fonds	Huurwoningen Nederland Fonds III	NOVA Woningfonds	Duurzaamwoningen Fonds	CLB Woningfonds (vanaf 28 januari 2025)
Huurwoningen Nederland Fonds	Groenwoningen Fonds								
Huurwoningen Nederland Fonds II	Ecowoningen Fonds								
Huurwoningen Nederland Fonds III	NOVA Woningfonds								
Duurzaamwoningen Fonds	CLB Woningfonds (vanaf 28 januari 2025)								

Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor beleggingen in vastgoedactiva		parameter	Effecten 2024	effecten 2023	toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid						
Fossiele brandstoffen	17. Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in vastgoedactiva die een rol spelen bij het winnen, opslaan, vervoeren of produceren van fossiele brandstoffen	0%	0%	CLB investeert in woningen en niet in vastgoed betrokken bij winning, opslag, transport of productie van fossiele brandstoffen	nvt
Energie-efficiëntie	18. Blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in energie-inefficiënte vastgoedactiva	0%	0%	Vastgoedactiva gebouwd vóór 31/12/2020 worden als energie-efficiënt beschouwd indien zij beschikken over energielabel B of beter. In de portefeuille van CLB hebben alle woningen label A, met uitzondering van 10 woningen (< 0,3%) in HWF II - project Bomanshof die een B label kennen.	nvt
			0%	0%	Energie efficiënt zijn vastgoedactiva gebouwd ná 31/12/2020. CLB investeert in nieuwbouwwoningen en derhalve voldoen de sinds 1 januari 2021 te acquireren woningen aan de BENG eisen en zijn daarmee energie efficiënt. Bovendien zijn veel woningen in de portefeuille duurzamer dan de BENG-eisen in het bouwbesluit. Indien PED 10% onder BENG norm ligt zijn woningen bovendien ook taxonomy aligned voor wat betreft milieudoelstellingen. De beheerder stelt aanvullende eisen in het PvE en daarnaast is 62% van de portefeuille per eind 2024 groen verklaard. Daarmee zijn deze woningen op milieugebied ook Taxonomy aligned omdat deze voldoen aan de eis van 10% onder BENG norm in bouwbesluit.	nvt
			100%	100%	alle CLB beleggingen hebben of EPC of BENG waarde verplichting	nvt
Andere indicatoren voor de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren						
[Informatie over de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren zoals bedoeld in artikel 6, lid 1, punt a), in het format in tabel 2]: De vastgoedactiva kennen nagenoeg allemaal label A tot A++++ en zijn gebouwd op basis van recent bouwbesluit. De broeikasgasemissies en intensiteit van het energieverbruik zijn daarmee laag in vergelijking met andere vastgoedactiva. Over 2024 is veel van de data hiervoor met uitzondering van de energielabels nog niet eenvoudig beschikbaar.						
Het betreft alleen beleggingen in Nederland in woningen inclusief bijbehorende garages en/of parkeerplaatsen. Als uitzondering kan eventueel in een commerciële plint of in een deel zorgwoningen worden belegd mits deze onderdeel zijn van de aankoop van een woningproject. Aangezien gemeenten in Nederland verplichtingen stellen ten aanzien van voorzieningen voor het sorteren van afval zijn alle vastgoedactiva uitgerust met deze voorzieningen. Een deel van de woningen betreft projecten die via bouwconcepten als MorgenWonen of Fijnwonen gerealiseerd zijn of worden waardoor broeikasgasemissies, energieverbruik, afval en hulpbronnenverbruik verder beperkt wordt. In het programma van eisen is per project aangegeven hoe bijvoorbeeld de tuinen of omgeving van appartementsgebouwen standaard worden ingericht en of er bijvoorbeeld voorzieningen voor nestkasten e.d. zijn aangebracht in het kader van de biodiversiteit.						
[Informatie over de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren zoals bedoeld in artikel 6, lid 1, punt a), in het format in tabel 3]: Voor investeringen in vastgoedactiva zijn geen specifieke eisen gesteld in bijlage 3. Echter CLB werkt alleen met gerenommeerde bouwers en projectontwikkelaars binnen Nederland die kunnen voldoen aan de kwaliteitsnormen en zich houden aan relevante wet- en regelgeving. Denk hierbij aan het werken in een veilige en gezonde werkomgeving, het voorkomen van schijnconstructies en zich houden aan de Wet Arbeid Vreemdelingen en het omgaan met gegevens (AVG). CLB kent daarvoor een uitgebreid Customer Due Diligence proces (CDD) om de kwaliteit en integriteit van de bouwers en projectontwikkelaars en hun duurzaamheidsbeleid te beoordelen. De verplichtingen over en weer hierover worden ook vastgelegd in de contracten waarmee de lange termijn belangen van de beleggers en huurders zoveel mogelijk geborgd worden.						
[Informatie over andere ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren die worden gebruikt voor het inventariseren en beoordelen van verdere belangrijke ongunstige effecten op een duurzaamheidsfactor zoals bedoeld in artikel 6, lid 1, punt c), in het format in tabel 2 of tabel 3] Geen bijzonderheden						

Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

[In artikel 7 bedoelde informatie]

Het beleid voor de acquisitie en selectie van projecten is mede vastgelegd in de bedrijfsbeschrijving van CLB. Daarnaast is specifiek voor de diverse fondsen ook het beleggingsbeleid vastgelegd in het prospectus. Op basis van dit beleid wordt bij de selectie en acquisitie van projecten gebruik gemaakt van een scorekaart of beslisdocument waarin naast financiële ook niet-financiële (past het binnen beleggingsbeleid) en duurzaamheidsaspecten worden getoetst waaronder het energielabel en de mogelijkheid tot het verkrijgen van een groenverklaring. De beslissing om te investeren inclusief de afweging van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren ligt bij de directie. Omdat het nieuwbouw betreft is een vanuit de overheid afgegeven omgevingsvergunning noodzakelijk. Daarbij zijn er ook eisen vanuit bouwbesluit wetgeving welke steeds strengere eisen stellen aan nieuwbouw. Daarmee worden de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren ook getoetst op overheidsnormen alvorens een vergunning afgegeven wordt.

Voordat tot aankoop over wordt gegaan wordt de tegenpartij uitgebreid gescreend om te borgen dat CLB alleen zaken doet met betrouwbare relaties met een goede reputatie. Bad press op mensenrechten en corruptie worden hierin meegenomen. De beslissing tot aankoop wordt genomen door directie. Een onafhankelijke externe AIFMD-bewaarder toetst ook of de aankoop past binnen het beleggingsbeleid zoals vastgelegd in het prospectus.

Engagementbeleid

[In artikel 8 bedoelde informatie]

De fondsen beleggen in direct vastgoed en niet in aandelen van ondernemingen en daarmee kunnen de fondsen geen directe aandeelhoudersbetrokkenheid uit oefenen. Wel is in het beleggingsbeleid opgenomen dat er een due diligence onderzoek wordt uitgevoerd op de partijen van wie het fonds het vastgoed koopt om te borgen dat het fonds zaken doet met integere bedrijven. Daarnaast kent de beheerder beleid om (potentiële) belangenconflicten te beheersen.

Verwijzingen naar internationale normen

[In artikel 9 bedoelde informatie]

Op de website van CLB en de door haar beheerde beleggingsinstellingen is meer informatie beschikbaar over het duurzaamheidsbeleid, het beleggingsbeleid, de vastgoedprojecten en het beloningsbeleid. Ook zijn daar de jaarverslagen van de beheerder en de beheerde belegginginstellingen te vinden. Meer informatie over de normen ten aanzien van de omgevingsvergunning, het bouwbesluit en de regeling groenprojecten 2016 en 2022 zijn te vinden op de website van de overheid en op de website van de RVO.

Historische vergelijking

[In artikel 10 bedoelde informatie]: In vergelijking met 2023 zijn de indicatoren niet wezenlijk veranderd. Dat komt omdat er in 2024 slechts zeer beperkt aankopen zijn gedaan binnen de fondsen. Ook is de wijze waarop de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren worden meegenomen in beleid niet wezenlijk veranderd. Voor het bepalen van de uitstoot van broeikasgasemissies van onze woningbeleggingen volgen wij de ontwikkelingen van het Lente-akkoord 2.0 inclusief de Quick Carbon Indicator voor nieuwbouwwoningen. Echter zoals onder andere ook in het Lente-akkoord 2.0 wordt aangegeven is de data nog niet robuust genoeg om te presenteren in dit statement.

Tabel 2 Aanvullende klimaat- en andere milieugerelateerde indicatoren

Indicatoren die van toepassing zijn op beleggingen in vastgoedactiva			Impact 2024	Impact 2023	toelichting	genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Broeikasgas-emissies	18. BKG-emissies	Door vastgoedactiva veroorzaakte scope 1-BKG-emissies Door vastgoedactiva veroorzaakte scope 2-BKG-emissies Door vastgoedactiva veroorzaakte scope 3-BKG-emissies Totale door vastgoedactiva veroorzaakte BKG-emissies $\sum_i \left(\frac{\text{current value of investment}_i}{\text{investee company's enterprise value}_i} \times \text{investee company's Scope}(x) \text{ GHG emissions}_i \right)$	Nog niet vast-gesteld Data is slechts gedeeltelijk beschikbaar vanwege beperkte toegang tot energieleveranciers-data en AVG-beperkingen	Nog niet vast-gesteld Data is slechts gedeeltelijk beschikbaar vanwege beperkte toegang tot energieleveranciers-data en AVG-beperkingen	De benodigde informatie is nog niet eenvoudig of tegen redelijke kosten voor CLB te verkrijgen. CLB volgt het door de NEPROM, Aedes, Bouwend Nederland, IVBN en WoningbouwersNL opgestelde Lente-akkoord 2.0 Circulair Industrieel Bouwen op de voet. Hierin wordt de benodigd informatie voor de EU-taxonomy voor de bouwsector zoals de uitstoot van broeikasgassen uitgewerkt. Daarbij wordt aangegeven dat voor het bepalen van de totale materiaalgebonden en energiegebruik gebonden broeikasgasemissie waarden uit de energielabeldatabase nodig zijn die gekoppeld kunnen worden aan MPG en overige data van de portefeuille. In de rapportages van het Lente-akkoord wordt ook aangegeven dat nog niet alle benodigde parameters direct of betrouwbaar uit de beschikbare databases kunnen worden overgenomen. Op basis van de verhouding van de verschillende energielabels in de portefeuille en de boven- en ondergrens van de operationele CO₂eq/m²/jr uitstoot per energie-label is geschat dat de operationele uitstoot tussen de 17 en 35 CO₂eq/m²/jr bedraagt. Op basis van de verhouding tussen energielabels in de portefeuille en de bandbreedtes uit het Lente-akkoord 2.0 wordt de operationele CO₂-uitstoot per woning geschat op 1.500–3.000 kg CO₂eq/jaar. Deze inschatting is indicatief en wordt niet als exacte berekening gepresenteerd. CLB volgt de ontwikkelingen en heeft hierover tevens contact met de grote bouwbedrijven betrokken bij onze projecten om de benodigde informatie af te stemmen.	zie toelichting
Energieverbruik	19. Intensiteit energieverbruik	Energieverbruik in GWh van vastgoedactiva in eigendom, per m ²			Op dit moment is er slechts gedeeltelijk norm data aanwezig (zie ook hierboven) en is er incidenteel data beschikbaar van het werkelijke energieverbruik bij de verhuurde woningen omdat de data van de woningportefeuille data betreft van veel verschillende energieleveranciers en ook in verband met de AVG de data niet eenvoudig beschikbaar is.	zie toelichting
Afval	20. Afvalproductie bij activiteiten	Aandeel vastgoedactiva die niet zijn uitgerust met voorzieningen voor het sorteren van afval en die niet onder een overeenkomst voor terugwinning of recycling van afval vallen	0%	0%	Gemeenten zijn wettelijk verplicht om gft-afval, papier, metaal, kunststof, glas en elektronische apparatuur gescheiden in te zamelen (besluit gescheiden inzameling). Derhalve zijn alle woningprojecten uitgerust met voorzieningen voor het sorteren van afval zoals vereist per gemeente.	zie toelichting
hulpbronnen-verbruik	21. Verbruik van grondstoffen voor nieuwbouw en ingrijpende renovaties	Aandeel bouwgrondstoffen (teruggewonnen, gerecyclede en biomaterialen uitgezonderd) ten opzichte van het totaalgewicht van voor nieuwbouw en ingrijpende renovaties gebruikte bouwmaterialen	Nog niet beschikbaar	Nog niet beschikbaar	zie ook hierboven bij BKG-emissies. CLB volgt de ontwikkelingen op de voet om de benodigde en betrouwbare data beschikbaar te krijgen.	zie toelichting
Biodiversiteit	22. Verharding van de bodem	Aandeel niet-begroeid oppervlak (oppervlakken zonder bodemvegetatie, evenals dak-, terras- en muuroppervlakken) ten opzichte van het totale grondoppervlak van alle activa	Nog niet beschikbaar	Nog niet beschikbaar	Voor grondgebonden woningen worden in het programma van eisen onder andere afspraken gemaakt over bodemvegetatie (graszoden) in de achtertuinen. Voor woongebouwen (appartementen) betreft het relatief veel woningen op relatief weinig grond en zal het aandeel niet-begroeid oppervlak hoog zijn. Op dit moment is deze data over de woningportefeuille niet beschikbaar.	zie toelichting

Source: Bijlage I 2022/1288

Versiebeheer

versie	datum	wijzigingen
v1	8-2-2021	eerste concept
v2	29-11-2022	Uitbreiden teksten
v3	10-5-2023	Nadere invulling ivm verdere beschikbare detaildata over energielabels in portefeuille Algemene tekst toegevoegd ten aanzien van niet-milieu indicatoren
v4	9-6-2023	definitieve versie over 2022
v5	24-6-2024	definitieve versie over 2023
v6	30-6-2025	definitieve versie over 2024